

FEVER RAY

Plunge

[Rabid / [PIAS], 2017]

DARKCORE-ELEKTRONIKA

FEVER RAY

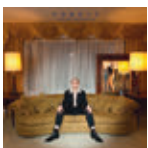

/ A svéd Knífe testvéruó a kétezres évek elejétől 2014-ig megjelent lemezein retrós-szintis elektropopból egyre élesebb kanyarokkal vitte el egyre nagyobb rajongótáborát az avantgárd elektronika területére. Aztán egy táncperformansznak beillő koncertturnéval lezárták a pályát (erről a dalokat radikálisan átalakító sorozatról épp most ősszel jelent meg egy koncertlemez és dvd *Live At Terminal 5* címmel). Az öcs, Olof Dreijer egy zenekari szünetben Oni Ayhun néven adott ki néhány minimal-indusztriál technós EP-t, a nővér, Karin Dreijer pedig ugyanekkor, 2009-ben jelentkezett szólóbemutatókásával Fever Ray néven. Az azonos című lemez a Knífe-sikerekhez hasonlóan kapott révedező kritikákat, és a hozzá kapcsolódó turnén elvárásolódtak a rajongók. Akiknek aztán tényleg egyre meredekebb Knífe-albumokkal kellett megbarátkozni, ám a politikailag is aktív páros mindig olyan új ösvényt vágott magának, amin az elektronikus zene számára is ismeretlen területet járhatott be, de azért követni is lehetett a nyomukat – még ha itt-ott nehéz is volt a talaj és belegabalyodtunk a belógó, szúrós indákba. A Fever Ray-debüt azzal ütött el a Knífe-től, hogy lassabban bomlottak ki rajta a dalok, az ambientesebb, éteribb anyag eleve kevésbé kötődött a ritmusokhoz: a fagyos és meleg, egzotikus és mutáns, borzongató és bizsergető LP-t a sok variációban megszólaló ének uralta. És most, nyolc év után, szinte a semmiből itt a folytatás (a *Plunge* egyik napról a másikra jelent meg digitálisan, fizikai példányok majd 2018 elején lesznek). A nagy kérdés az volt, hogy ebben az életműben is erős-e annyira egy új kiadvány érkezésekor bekövetkező hangzásváltás, mint a Knífe-nál volt, vagy kapunk egy könnyen belátható, ismerős, de már régóta hiányzó világot

– amit különben a lemez előtt nem sokkal közzétett klipes dal meg is idézett. De nem, a *To The Moon And Back* a kivétel itt a játékos-kedves szintihangokkal, átvezető a korábbi dalok hangulatából, legalábbis zeneileg, mert a szövegek terén már ezt is a második lemez uraló direktység, kendőzetlenség jellemzi, szemben a debüt talányos-költői szövegvilágával. Itt „*puncidon akarom végigfuttatni az ujjaimat*” és „*ebben az országban nekem már baszni is nehéz*” sorokat kapunk olyan zenével ami – igen – radikálisan eltér az előző anyagtól. A lebegő artpopos, ambient elektronikás alapok helyett most eleve a ritmuson van a hangsúly, szinte mindegyik számban másféle lüktetés: az ipari kattogástól a footwork-patterneken és Arca savas töredezettségén át a lisszaboni batidáig van itt minden (mondjuk majd mindegyik dalban más vendégproducerrel dolgozott Dreijer). A tempót lelassító *Red Trails*-ben meg olyan, mintha Lajkó Félix kínozná hegedűjét. A befelé tomboló előzmény után a *Plunge*-on kiszakad a frusztráció. Olyan intenzív lemez, ami után még a csend is túl sűrűnek hallatszik. *Dömötör Endre*

KULCSDAL *IDK About You*

9/10

MICHAEL HEAD AND THE RED ELASTIC BAND

Adiós Señor Pussycat

[Violette Records, 2017]

GITÁRPOP

MICHAEL HEAD AND THE RED ELASTIC BAND

/ Nem tudod megállapítani, hogy mikori zene ez. Elveszett Belle & Sebastian-dal a legjobb korszakukból, 1996-ból? Valami folkosabb ausztrál janglepop a nyolcvanasokból? Vagy netán egy kiadatlan Love-barokkpopcsoda 1967-ből? Michael Head kivételes képességű szerző, időtlen dalok folynak ki belőle, mintha erőlködés nélkül. De

nála szerencsétlenebb, lúzerebb sem sok van. Nyolcvanas évekbeli perfektpopegyütteséből, a Pale Fountains-ból Duran Durant akartak csinálni. Következő próbálkozása, a még mindig tesójával közös Shack a befutás küszöbén állt, amikor rögzítettek egy zeitgeistet telibe találó, azt tágító lemezanyagot, de a szalagok bennétek egy stúdióban, a producer meg a titkos DAT-kazettás másolatot felejtette egy másik kontinensen egy bérelt autó hátsó ülésén – csoda, de végül meglett, viszont a *Waterpistol* így 1991 helyett 1995-ben jelent meg, amikor már elszállt a pillanat és a zenekar sem létezett. Head addig is küzdött a drogokkal, de eddigre a heroin rabja lett. Aztán egy talpra állás során kiadott egy gyönyörű kultlemezt (Michael Head And The Strands: *The Magical World Of The Strands*, 1997), még a Shack is újraindult és újabb mestermű jött (H.M.S. *Fable*, 1999), az NME meg úgy rakta öt címlapra, hogy nem írta ki a nevét, csak ezt a szöveget: „*Éz az ember a legnagyobb dalszerzőnk, felismered?*” Persze, hogy nem ismerte fel senki és a megérdemelt siker helyett visszaesés következett, pedig a kétezres években is összehozott két perfekt albumot, miközben hol újra heroinnal, hol inkább alkohollal küzdött napi szinten. Aztán az elveszett lélek, Liverpool John és Paul mellett legnagyobb dalszerzője legyőzte démonait és tizenegy év után ismét összehozott egy LP-t. Élete első tisztán írt és felvett albumát. Ami megint egy csoda, de tényleg, alighanem eddigi legjobbja. Mindegyik dal tökéletes, mindegyik. Byrds és Burt Bacharach, Love és John Barry, Nick Drake és Pentangle. Csak olyan ember képes ilyet alkotni, aki újjászületett és ennek elképesztően örül. És ennek a lemeznek én is elképesztően örülök. Hallgasd meg, aztán te is örülni fogsz! *Dömötör Endre*

KULCSDAL *What's The Difference*

9.5/10

FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

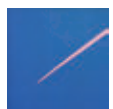

KING KRULE

The Ooz

[XL / Bertus, 2017]

PUNKJAZZ | TRIPHOP | POSZT-POSZTPUNK

Most már egészen biztos, hogy Archy Marshall a legifjabb generáció egyik, ha

nem legtehetségesebb dalszerzője, aki ideai albumával egyszerre idézi az urbánus angol kortárs producereket, a hetvenes évek dekadens New Yorkjának legendás hangjait, az ötvenes évek jazzes croonereit vagy épp Tom Waits kikukázott álomvilágát. A lemez kulcsa azonban nem is a [z egyébként nem tolakodóan jelen lévő] mintákban, hanem az egységesen erős hangulatban és a látszólag kimeríthetetlen ötlettárban rejlik. Az év egyik legambiciózusabb lemezének is mondhatnánk, de közben mégis süt róla a már említett elődökben közös elmélázós, hányaveti attitűd – ami nagyon jól áll neki.

Csaba Gergely

KULCSDAL *Czech One*

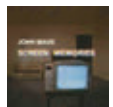
8.5/10

JOHN MAUS

Screen Memories

[Ribbon Music / Domino / Bertus, 2017]

80S PASTICHE

John Maus amerikai lofi-zenész összerakott egy rakás magánkiadású felvételt (ezek nem rosszak), majd két földalatti, alig ismert, rendesebb nagylemezt (ezek nagyon jók), aztán kiadott két albumot, amelyekkel nagy kultusza lett (az egyik zseniális stúdiólemez, a másik szuper reszligyűjtemény). Mindezzel 2012-ben hagytuk magára

hősünket, aki ekkor elment befejezni a doktoriját politikai filozófiából. Meg épített pár modulár szintit, amikkel felvette új albumát. Amúgy meg Ariel Pink legjobb barátja (egyszer majd fognak együtt is lemezt készíteni), tőle megihletődve kezdett szintis-gótos-posztpunkos, „sosemvolt nyolcvanas évekbeli” nosztalgia-zenét írni, amivel a hypnagogic pop egyik előfutára is lett.

A negatív emléket elfogadhatóbbal elnyomó *screen memory* pszichológiai szakkifejezés elég pontos erre a sokrétű, mégis egységes, maszatolós anyagra, amit minden korábinál erősebben lengi be a Maus szerint rá amúgy közvetlenül nem is ható nyolcvanas évek szelleme. Oké, egy Cure-lemezen soha nem szerepelhetett volna annyira röhejesen karikatúraszerű előadás és sor, mint itt a síri hangon ismételtetett „*a háziállataid el fognak pusztulni*”. Amilyen komoly, annyira vicces, mint az LP és Maus maga. *Dömötör Endre*

KULCSDAL *The People Are Missing*

8.5/10

DESTROYER

ken

[Merge / [PIAS], 2017]

SZOFISZTI-ARTPOP

A New Pornographers-ből is ismerős [a projektből most szünet miatt hiányzó] kanadai Dan Bejar Destroyerként kiadott lemezein a legtöbbször ihletett, Bowie-t szofisztikáltan indierockosító dalokkal jelentkezett, de a 2011-es *Kaputt* csúcislemez óta a szintis-

szaxofonos-szofti nyolcvanas években dobog a szíve. Az előző, 2015-os *Poison Season* ön grandiózusabb, mívesebb hangszerezésben, most szertelenebbül, lazábban, többféleképpen (és tematikájában is a Thatcher-korszakot feldolgozva). Túl azon, hogy a cím főhajtás a Suede előtt, minden korábinál egyértelműbb a Blue Nile ihletése, de a dalok spektruma tényleg széles. Újabb utazás a tudatalatti meglepetésekkel teli zugaiba.

Dömötör Endre

KULCSDAL *Tinseltown Swimming*

In Blood

8/10

LEE GAMBLE

Mnestic Pressure

[Hyperdub, 2017]

IDM | ABSZTRAKT ELEKTRONIKA

Gamble korábbi lemezeinek egyre táguló terei elkezdtek önmagukba visszahúzódní. A *Mnestic Pressure* ez a szingularitás, amiben disszonáns egészzé préselődnek össze emlékei – jungle az ambienttel; az Autechre korai ambientje kései, komplex káoszával; a külvilág moraja a technológia fehér zajával. A kaotikus ütemképleteket és baljós analóg szintihangzást nem kotta, hanem ciklikus diagramok táplálják. A hangok emlékei végül felszívódnak önmagukban, új felfedezéseknek adva teret a zene körforgásában. *Salamán Csaba*

KULCSDAL *A Tergo Real*

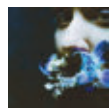
8.5/10

CIRCUIT DES YEUX

Reaching For Indigo

[Drag City, 2017]

EXPERIMENTALIS FOLK

Az indianai Lafayette-ből származó Haley Fohrnak (aki maga a Circuit des Yeux, és aki egyébként egy nő, ha ez nem lenne egyértelmű) nagyon, de tényleg nagyon jellegzetes és sok

mindenre képes, ehékhangja van: mély, sötét, hajlékony, operásan drámai, soulénekeseket idézően érzelmes és zavarba ejtően androgün. Ennek ellenére ez a bizonyos hang mégsem uralja el kényelmetlenül a lemezt, hisz annyi minden más is történik, amire érdemes figyelni. Zaklatott avantfolk, kibogozhatatlan art- és pszichedelikus rock, minimalista kortárs zene van itt összezsúfolva pulzáló szintikkel és egy csomó hegedűvel alig több mint fél órában, ami kicsit sem tűnik töménynek, annyira erős és jól kivitelezett ez a koncepció. Tim Buckley-rajongóknak külön ajánljuk. *Szabó Sz. Csaba*

KULCSDAL *Paper Bag*

9/10

SPECIAL REQUEST

Belief System

[Houndstooth, 2017]

HARDCORE BREAKS | JUNGLE | AMBIENT | IDM

Special Request 100 perces dupla albummal próbálja überelni a kultikusnak számító 2013-as *Soul Musicot*, és az a helyzet, hogy a *Belief System* az a fajta rohadt ritka második lemez lett, ami nem ég be a nagy előd előtt. Mondjuk a terjedelmen érezhető, hogy emberünk biztosra ment (a második lemezt kitévő félórás ambient-blokkal nem sokat kell foglalkozni), de olyan magabiztossággal szállítja az aranykort hibátlanul megidéző és ügyesen továbbgondoló slágereket, ami irigylésre méltó. *Velkei Zoltán*

KULCSDAL *Make It Real*

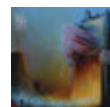
9/10

BELL WITCH

Mirror Reaper

[Profound Lore, 2017]

FUNERAL DOOM | DRONE METAL

A Bell Witch már a 2015-ös *Four Phantoms*-zal közel jutott ahhoz, amit leginkább Tarkovszkij filmjeinek zenei megfelelőjeként lehetne

leírni, idén viszont még is valósította. A dobra és basszusgitárra (valamint némi énekre) írt, egyetlen nyolcvanhárom perces számból álló *Mirror Reaper* grandiózus, komótosan kibomló és súlyos alkotás – egyszerre befogadni nem is lehet. Hagyni kell, hogy maga alá temessen, átrendezze az időérzékelésünket és minden érzelmet kipasszírozzon belőlünk. (Ha valakinek ennyi nem elég, nyugodtan csapja mellé az aktuális turnétárs Primitive Man új albumát is.) *Kollár Bálint*

KULCSDAL *Mirror Reaper*

9/10

JESSIE WARE

Glasshouse

(PMR / Island / Universal, 2017)

SOUL

Ha valaki szereti Jessie Ware-t, akkor ő valószínűleg végleg és megváltoztathatatlanul felnőtt. A londoni énekesnő harmadik nagylemezén ugyanazt az érett, soulós r&b-t hozza, mint az előző kettőn, azonban erről eltűnt a debüt neosoulja és a 2014-es *Tough Love* elektronikája. Viszont a *Glasshouse* sokkal nagyívűbb, mint a korábbi lemezek, és itt el lehet lőni a „a kevesebb néha több” közhelyet, mert elvesz a számok értékéből, hogy intimitás helyett bombasztikus refréneket kapunk. De még így is tökéletes kompromisszum lehet ez a lemez az „igényes zene” és a „jó zene” rajongóinak. *Egér János*

KULCSDAL *Selfish Love*

7/10

ROBERT PLANT

MAKTHAVERSKAN

III

(Run For Cover Records / Bertus, 2017)

POST-DREAMPUNK

A svéd Makthaverskant neve, skandináv volta, lemezbörítói, de még logója alapján is könnyű elsőre valami elvont metázzene-karnak gondolni. Annnyiban nem is tévedünk, hogy esztétikailag tényleg sokat merítenek innen, zeneileg viszont sokkal közelebb állnak hazájuk másik jellegzetes műfajához, a nagyrefrénes, hideg álompophoz. Csak éppen visszhangos szintik helyett visszhangos gitárok csilingelnek a háttérben, amelyek sokszor faék egyszerűségűek, pár dallam mégis simán versenyezhet az Év legjobb melódiája címért.

A zenekar néha mondjuk kicsit túlságosan is bátorralan kiszállni a Joy Division-iskola padjából, de amíg ez három lemez után sem unalmas, addig nincs értelme panaszkodni. *Mika László*

KULCSDAL *In My Dreams*

8/10

ROBERT PLANT

Carry Fire

(Nonesuch / Warner / Magneoton, 2017)

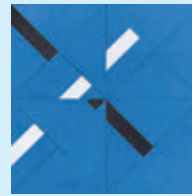
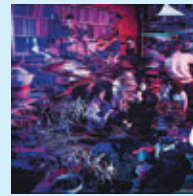
FOLKROCK

Robert Plant tizenegyedik szólólemeze blues-folk-rock, ami úgy olvaszt magába ezer hatást Ázsiától Afrikáig, no meg a pszichedéliát, mintha mi sem volna természetesebb. Két dolog miatt igazán jó: a csodálatosan meleg, teltített, puha, de a harapósságnak is helyet biztosító összhangzás; és az a visszafogottság, amivel Plant énekel. Csak érezzük, hogy mi minden lehet emögött, de nem mutatja meg és ettől még hatásosabb. Mint ahogy a zenekar is úgy húz, hogy egyszer sem fitogtatják az erejüket. *Rónai András*

KULCSDAL *Carry Fire*

8.5/10

JUKE-BÓL LEFTFIELD HOUSE-BA.

ELEKTRONIKUS TÁNCZENE

MINDJÁRT VÉGET ÉR AZ ÉV, DE JÓ LEMEZEKBŐL MÉG MINDIG BŐVEN AKAD. KÜLÖNFÉLE STÍLUSOKBÓL SZEMEGETTÜK KI A LEGJOBBAKAT.

/ **DJ Manny** évek óta oszlopos tagja a footworkös Teklife kollektívának, jó eredményekkel járta ki az iskolát a nagyok albumain (DJ Rashad, DJ Spinn, DJ Earl, Taso) mire elkészíthette saját nagyszabású bemutatkozását. *A Greenlight* (Teklife, 2017) ennek megfelelően igencsak alapos munka: ugyan csak 32 perc, de sok jó ötletből építkezik és változatossága miatt nagyobb volumenű kiadvány érzetét kelti. Az első fele meglepően dallamos és közönségbarát, a hatodik számtól jönnek a repetitív, sötét és komolyabb juke-témák.

Amikor **Daphni** (aka Dan Snaith aka Caribou) nyáron a *Fabriclive 93* keretében gyakorlatilag egy live albumot készített, még nem lehetett sejteni, hogy a sokszor csupán egy-két percben felhasznált saját számrészletek hamarosan önállóan is megállják helyüket. Most itt van a *Joli Mai* (Jiaolong, 2017) című album, amin a mixről megismert trekkekből tízet teljes egészében hallhatunk (plusz van két vadonatúj) és így pláne meggyőzőek: egy óra leftfield house üresjáratok nélkül – erős anyag!

A detroiti **Shigeto** a 2010-es évek elején rendkívül népszerű

előadó volt, az elferdült hiphopos ritmusaival és álmos-jazzes-ambientes textúráival Európát is meghódította. Viszonylag gyorsan kiadott három lemezt, majd eltűnt négy évre, hogy önmagát újra feltalálva visszatérjen. Mondjuk a *The New Monday* (Ghostly International, 2017) című album a jazzes hatásokat most sem nélkülözi, de egy vintage house-zal indít (amit aztán több is követ), majd elég erős és váratlanul sötét tónusú modern hiphopokkal egyensúlyozza ki az ötvenpercnyi játékidőt.

A holland Boris Bunnik szinte hagyományosan két évente érkező **Conforce**-albumai mindig az underground techno pirosbetűs ünnepek számítanak. Új, *Autonomous* (Delsin, 2017) című LP-je megint rendkívül érett és gazdag hangzásról tesz tanúbizonyságot, ha pár percig hallgatjuk, egy olyan világban találhatjuk magunkat, ahol minden gépesített és mesterséges intelligenciák uralnak. Bunnik ritka művész, a trendek helyett mindig a saját feje után ment és ez érezhető most is: ilyen albumokat rajta kívül senki más nem készít.

Velkei Zoltán

FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

